

Statisztikai közlemény

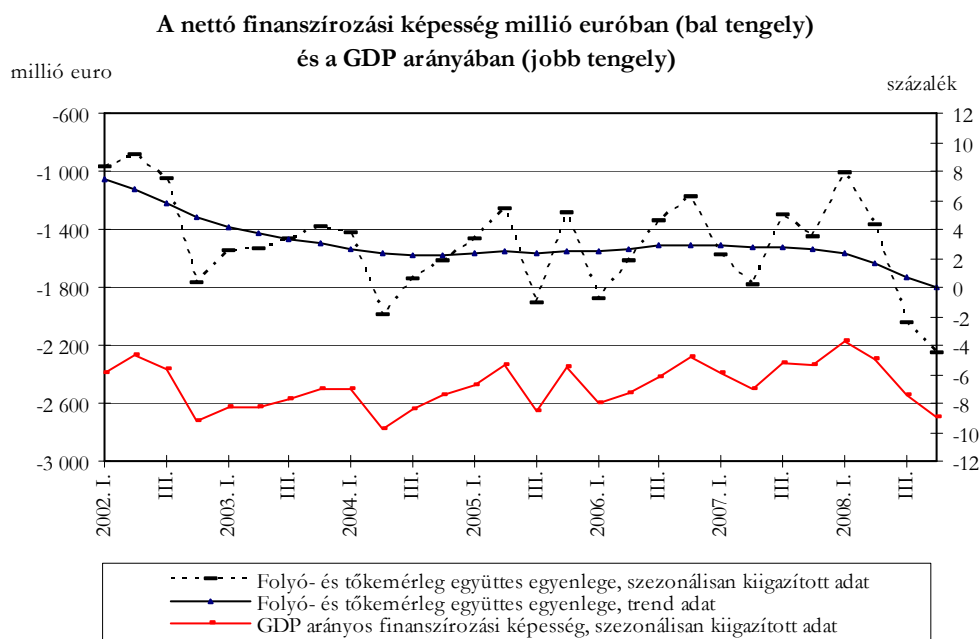
a fizetési mérleg alakulásáról 2008. IV. negyedév

Az MNB a meghirdetett adatközzételési és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2009. március 31-én először publikálja a 2008. IV. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosítja a 2008. I-III. negyedéves adatokat. A most megjelenő negyedéves adattal 2008-ra rendelkezésre áll mind a négy negyedéves adat, ezt azonban a közvetlen tőkebefektetésekhez kapcsolódó jövedelmek becsült jellege miatt az MNB nem tekinti éves adatnak. Ennek megfelelően az MNB honlapján a 2008-as adatokat csak a negyedéves idősorok tartalmazzák. A 2008-as éves fizetési mérleg adatokat a publikációs rendnek megfelelően 2009 szeptemberében teszi közzé az MNB.

A 2007. évre vonatkozó közvetlen tőkebefektetés kérdőívek teljes feldolgozása eredményeképpen rendelkezésre álló információk figyelembevételével ugyancsak frissítésre kerülnek a 2007. évi közvetlen tőkebefektetés és jövedelem adatok, valamint – a korábbi évekhez hasonlóan – közlésre kerülnek a 2007. évi ország és ágazati bontású statisztikák.

A negyedéves adatok alapján 2008 IV. negyedévében a külfölddel szemben fennálló finanszírozási igény (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes hiánya), az előző negyedévhez képest nem változott, 2517 millió euro (forintban számítva 660 milliárd forint), a szezonális hatások kiszűrésével 2247 millió euro, ami a GDP 8,9 százaléka.

1. ábra

1. tábla
A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása

millió euro

	2007					2008				
	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	154	428	449	338	1 370	449	413	188	-53	997
<i>Export</i>	18 782	19 829	20 644	21 569	80 824	21 469	22 472	22 207	19 847	85 994
<i>Import</i>	18 627	19 400	20 196	21 231	79 454	21 019	22 059	22 019	19 900	84 997
1.1. Áruforgalom	-12	89	47	194	318	372	131	-324	-93	86
1.1.1. <i>Export</i>	16 183	16 803	17 080	18 313	68 379	18 630	19 121	18 116	16 448	72 314
1.1.2. <i>Import</i>	16 194	16 713	17 033	18 119	68 060	18 259	18 989	18 439	16 541	72 228
1.2. Szolgáltatások	166	339	402	144	1 051	77	282	511	40	910
1.2.1. <i>Idegenforgalom, egyenleg</i>	214	404	382	300	1 301	192	347	455	368	1 361
<i>bevétel</i>	618	875	1 159	798	3 450	682	988	1 451	981	4 101
<i>kiadás</i>	404	471	777	498	2 149	490	641	996	613	2 740
1.2.2. <i>Egyéb szolgáltatások, egyenleg</i>	-48	-65	20	-156	-249	-114	-65	56	-328	-451
<i>bevétel</i>	1 981	2 151	2 405	2 458	8 995	2 156	2 363	2 640	2 419	9 579
<i>kiadás</i>	2 030	2 216	2 386	2 614	9 245	2 270	2 584	2 429	2 746	10 029
2. Jövedelem és transzfémérleg	-1 617	-2 421	-2 152	-1 782	-7 972	-2 099	-2 423	-2 846	-2 531	-9 899
2.1. Jövedelmek	-1 649	-2 210	-1 749	-1 869	-7 477	-1 844	-2 126	-2 506	-2 109	-8 585
2.1.1. <i>Adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem</i>	-500	-546	-512	-591	-2 149	-783	-818	-901	-866	-3 367
2.1.2. <i>Nem adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem</i>	-1 374	-1 924	-1 486	-1 548	-6 332	-1 297	-1 597	-1 895	-1 525	-6 314
2.1.3. <i>Munkavállalói jövedelmek</i>	225	260	249	270	1 003	236	289	289	282	1 096
2.2. Viszonylatlan folyó átutalások	32	-210	-403	87	-494	-255	-297	-339	-422	-1 313
3. Folyó fizetési mérleg	-1463	-1993	-1703	-1444	-6602	-1650	-2010	-2658	-2584	-8902
4. Tökmérleg	54	136	601	348	1 139	788	126	139	67	1 121
5. Nem adósságeneráló finanszírozás	-252	-4 009	-891	445	-4 707	1 368	-1 159	528	448	1 184
5.1. <i>Külföldön</i>	-642	-717	-376	-864	-2 599	-388	537	-469	-840	-1 160
5.1.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	-484	-765	-152	-641	-2 042	-110	-85	-187	-665	-1 046
5.1.2. <i>Ujrabefektetett jövedelem</i>	-157	49	225	-224	-557	-279	622	-282	-175	-114
5.2. <i>Magyarországon</i>	1 072	-2 162	-2 220	2 282	3 412	1 378	-568	1 320	2 628	4 758
5.2.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	347	-719	496	721	844	313	153	151	813	1 430
5.2.2. <i>Ujrabefektetett jövedelem</i>	725	-1 443	1 725	1 561	2 568	1 065	-721	1 168	1 816	3 328
5.3. <i>Portfólió befektetések, részvény és egyéb részesedés</i>	-683	-1 130	-2 734	-973	-5 520	379	-1 129	-323	-1 341	-2 413
6. Adósságeneráló finanszírozás	2 222	6 270	2 180	1 093	11 765	797	3 087	2 381	2 441	8 705
6.1. <i>Adósságeneráló finanszírozás, közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke nélkül</i>	2 407	4 185	2 581	1 704	10 877	1 305	3 159	2 735	9 048	10 748
6.1.1. <i>Követelés</i>	-753	165	1 243	261	916	-760	-352	-84	-305	-1 500
6.1.2. <i>Tartozás</i>	3 159	4 021	1 338	1 443	9 961	2 064	2 202	3 243	3 040	10 549
6.2. <i>Közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke</i>	-185	2 085	-401	-611	888	-508	1 237	-778	-294	-343
6.2.1. <i>Külföldön</i>	-36	11	49	-154	-129	29	47	-440	373	9
6.2.1.1. <i>Követelés</i>	-84	113	-16	-127	-115	-23	-14	-455	357	-135
6.2.1.2. <i>Tartozás</i>	48	-102	65	-27	-15	53	61	15	16	144
6.2.2. <i>Magyarországon</i>	-148	2 073	-450	-457	1 017	-537	1 190	-338	-667	-352
6.2.2.1. <i>Követelés</i>	-240	125	-387	-3 076	-3 579	-896	-320	270	-1 097	-2 043
6.2.2.2. <i>Tartozás</i>	92	1 949	-63	2 619	4 596	359	1 510	-608	429	1 690
7. Külfölddel szembeni finanszírozási képesség										
7.1. <i>Felülről számított (folyó és tökmérleg)</i>	-1 409	-1 856	-1 102	-1 095	-5 462	-861	-1 884	-2 519	-2 517	-7 781
7.2. <i>Alulról számított (pénzügyi mérleg alapján)</i>	-1 970	-2 261	-1 289	-1 537	-7 058	-2 164	-1 928	-2 909	-2 889	-9 889
7.3. <i>Eltérés (Távedések és kiugrások egyenlege, NEO)</i>	-561	-405	-188	-442	-1 595	-1 303	-44	-390	-372	-2 108

2. tábla

A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása (szezonálisan kiigazított adatok)

millió euro

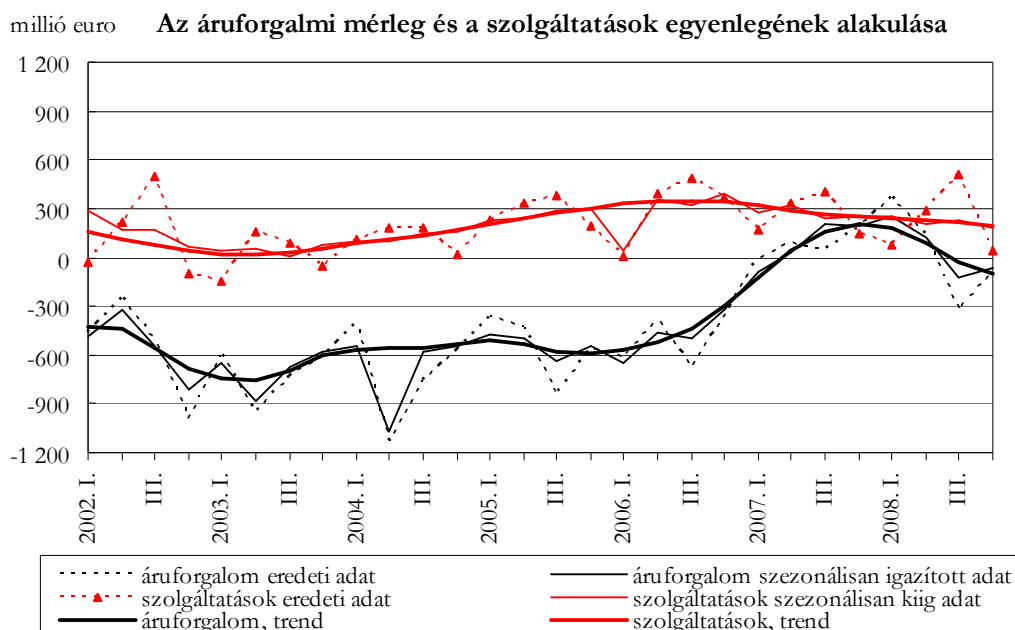
	2007				2008			
	I. n.év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n.év	II. n. év	III. n.év	IV. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	292	311	439	435	369	334	233	95
1.1. <i>Export</i>	19 369	19 620	20 603	21 018	21 866	22 215	22 369	19 306
1.2. <i>Import</i>	19 045	19 219	20 099	20 491	21 450	21 839	22 102	19 136
1.1. Áruforgalom	-78	26	178	197	243	114	-147	-80
1.1.1. <i>Export</i>	16 499	16 629	17 458	17 718	18 927	18 821	18 657	15 839
1.1.2. <i>Import</i>	16 593	16 481	17 394	17 379	18 690	18 724	18 833	15 871
1.2. Szolgáltatások	275	324	244	254	257	209	231	178
1.2.1. <i>Idegenforgalom, egyenleg</i>	369	356	306	291	299	315	354	361
<i>bevétel</i>	860	843	862	872	881	952	1 075	1 072
<i>kiadás</i>	466	494	546	571	624	670	706	708
1.2.2. <i>Egyéb szolgáltatások, egyenleg</i>	-30	-55	-64	-66	-90	-93	-100	-128
<i>bevétel</i>	2 093	2 169	2 420	2 326	2 275	2 383	2 662	2 288
<i>kiadás</i>	2 099	2 270	2 460	2 404	2 351	2 488	2 660	2 529
2. Jövedelem és transzfémérleg	-1 734	-1 681	-2 955	-1 813	-1 980	-2 114	-2 197	-2 261
2.1. Jövedelmek	-1 680	-1 946	-1 850	-1 934	-1 973	-2 076	-2 334	-2 176
2.1.1. <i>Adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem</i>	-478	-521	-561	-637	-720	-799	-888	-962
2.1.2. <i>Nem adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem</i>	-1 462	-1 653	-1 541	-1 606	-1 550	-1 587	-1 620	-1 594
2.1.3. <i>Munkavállalói jövedelmek</i>	240	244	250	259	261	270	277	276
2.2. Viszonylatlan folyó átutalások	-98	-55	-371	37	-278	-196	-12	-385
3. Folyó fizetési mérleg	-1 637	-1 551	-1 689	-1 560	-1 681	-1 798	-1 802	-1 952
4. Tökmérleg	179	149	173	110	653	483	332	265
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	-1 581	-1 725	-1 366	-1 452	-1 026	-1 515	-1 905	-2 247

A külfölddel szemben fennálló finanszírozási képesség összetevőinek alakulása

A folyó fizetési mérleg hiánya 2008. negyedik negyedévében a szezonális hatásokat kiszűrve 1952 millió euro volt, mintegy 150 millióval nagyobb az előző negyedévi hiánynál.

Az áruforgalom hiánya a szezonális hatásoktól megtisztítottan 80 millió euróra csökkent úgy, hogy az export és az import szintje az előző negyedévhez képest közel 15%-kal visszaesett. A szolgáltatás bevételek csökkentek a negyedik negyedévben, a kiadások növekvő tendenciája nem változott. A szolgáltatások bevételi többlete a negyedik negyedévben 178 millió euró volt. (2. ábra).

2. ábra

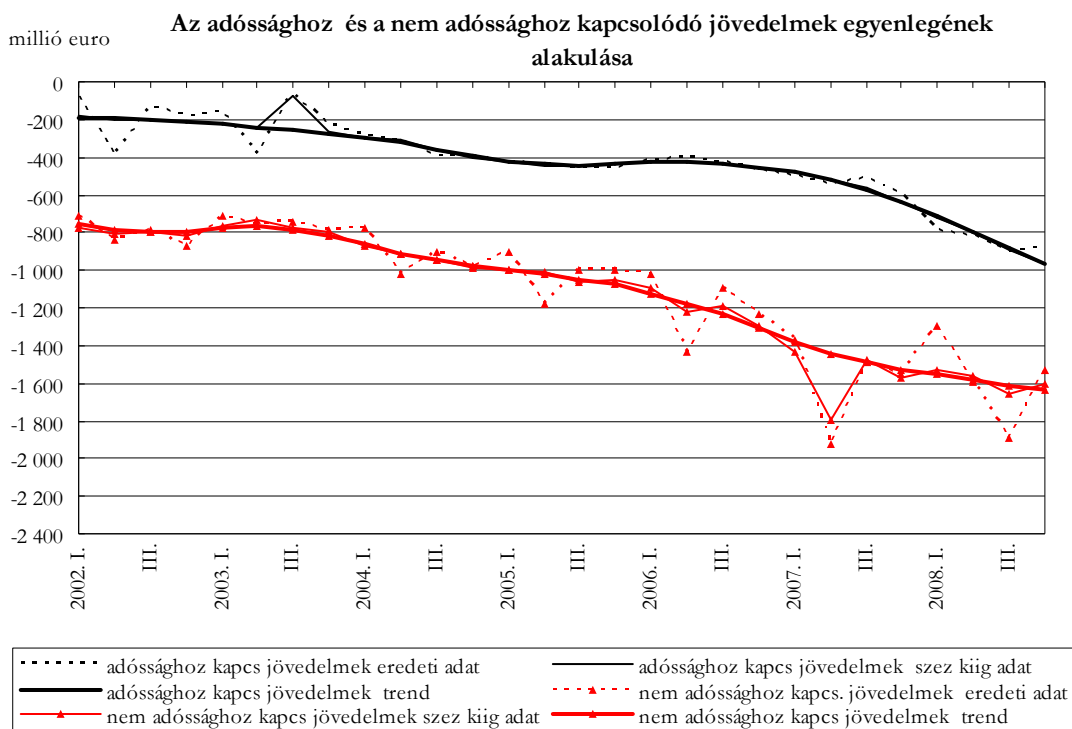
Az idegenforgalmi bevételek és kiadások a szezonális hatások miatt alacsonyabbak az előző negyedéves számoknál, a kiigazított adatok az előző negyedév szintjén alakulnak. A szezonálisan kiigazított egyenleg 361 millió euro volt. Az egyéb szolgáltatásokon a bevételek visszaesése miatt 128 millió euro hiány keletkezett.

Az adóssághoz kapcsolódó jövedelmek szezonálisan kiigazított hiánya 962 millió euro, a nem adósság típusú jövedelmeken keletkezett hiány pedig 1594 millió euro lett.

A folyó transzferek egyenlege 2008. IV. negyedévében 385 millió eurós hiányt mutatott.

Az EU-val kapcsolatos negyedik negyedéves tranzakciókat tekintve, a folyó transzferek hiánya 137 millió euro, míg a tőketranszferként elszámolt tranzakciók bevételi többlete 77 millió euro. Összességében tehát a negyedik negyedévben 60 millió euro kiadási többlet keletkezett az EU-transzsfereken.

3. ábra

2008. IV. negyedévében a **nem adóssággeneráló finanszírozás** formájában megvalósuló tőkemozgások egyenlege összességében 448 millió euro forrásbeáramlást mutatott. Ebből a magyar befektetők külföldre irányuló, részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetésének értéke 665 millió eurót, a külföldi befektetők magyarországi tőkebefektetései 813 millió eurót tettek ki.. A magyarok külföldi befektetéseihez kapcsolódó újrabefektetett jövedelmek 175 millió euróval, míg a külföldiek magyarországi befektetésein elszámolt újrabefektetett jövedelem 1816 millió euróval növelte a befektetések értékét.¹ A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél 1341 millió euro forráskiáramlás történt, ebből 128 millió euro volt a magyar befektetők külföldi részvényvásárlása és 1213 millió euro a külföldiek részvényeladása.

Az **adóssággeneráló finanszírozás** egyenlege a negyedik negyedévben 2441 millió euro volt, ebből a közvetlen tőkebefektetésekhez tartozó egyéb tőkemozgásoknál a magyar befektetők külföldi közvetlen tőkebefektetéseihez 373 millió beáramlás, a külföldiek magyarországi tőkebefektetéseihez pedig 667 millió euro forráskiáramlás kapcsolódott.

A tartalékok, adósságállomány alakulása

2008. december végén a jegybanki tartalékok értéke 24,0 milliárd euro volt.

¹ Az újrabefektetett jövedelem az adózott eredmény és a megszávozott osztalék különbsége. 2007-re a közvetlen tőkebefektetések adózott eredmény komponense is már a vállalati kérdőíveken alapuló, jelentett adat, így az újrabefektetett jövedelem is az. 2008-ra az adózott eredmény még becslés, ezért annak ellenére, hogy az osztalék már jelentett adatokon alapul, az újrabefektetett jövedelem is csak becslült adat. A kérdőívek, illetve a becslés éves adatát az adózott eredménynél a GDP szezonális faktorainak arányában közel egyenletesen osztjuk negyedévekre. Az osztalék mint jövedelem a tulajdonos döntése alapján keletkezik, statisztikai elszámolása a megszávozás időpontjához igazodik és közvetlen jelentésekből származik. Mivel a vállalkozások az osztalékról általában az év első felében, túlnyomórészt a második negyedévben döntenek, ezért a második negyedévben az újrabefektetett jövedelem értéke jellemzően negatív.

A közvetlen tőkebefektetésen belül elszámolt egyéb tőkét valamint a derivatívákat nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2008. december végén 54,0 milliárd euro (a GDP arányában 51,2%) volt.

3. tábla
Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya

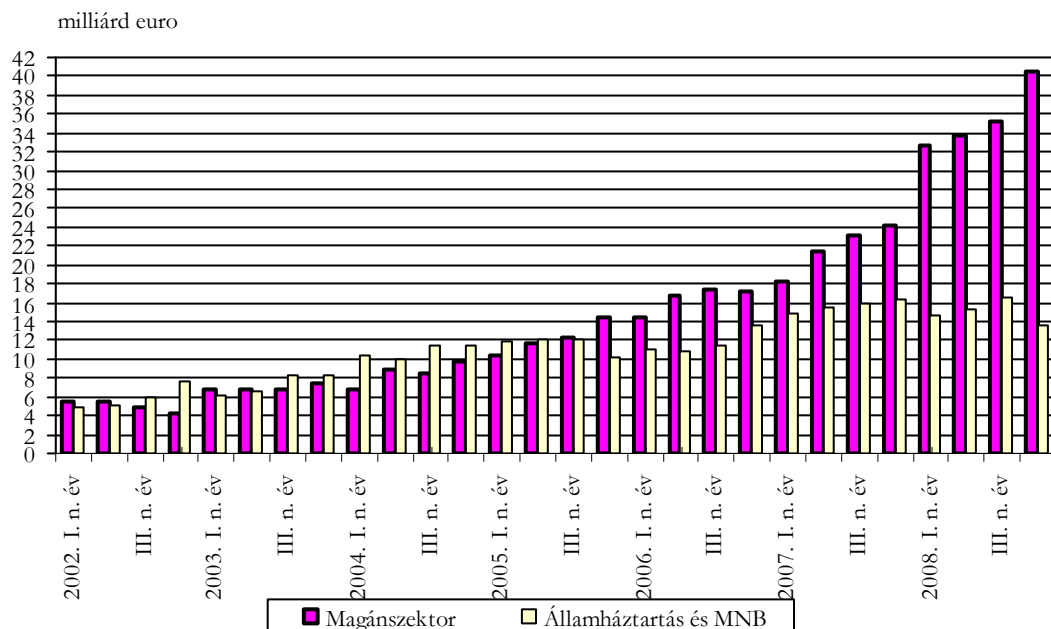
	2007				2008				
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év nyitó**	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év
1. Követelések	60 684	62 538	62 794	67 732	70 140	72 856	77 140	80 534	82 837
1.1. Nemzetközi tartalékok	16 999	16 966	16 478	16 385	16 385	16 815	17 290	17 409	24 040
1.2. Közvetlen tőkebefektetések*	17 853	18 464	18 791	22 584	29 198	29 905	30 227	31 530	31 833
1.3. Portfólió befektetések	5 225	5 456	5 933	6 219	6 379	6 479	7 191	7 338	5 988
1.4. Pénzügyi derivatívák	1 615	1 899	1 634	1 661	2 386	3 218	4 280	2 873	3 522
1.5. Egyéb befektetések	18 992	19 752	19 957	20 883	15 792	16 439	18 151	21 383	17 455
2. Tartozások	157 323	165 533	165 613	170 688	178 190	179 188	189 547	191 976	188 275
2.1. Közvetlen tőkebefektetések*	71 368	72 245	74 431	78 954	80 495	79 711	85 636	84 198	80 691
2.2. Portfólió befektetések	50 080	53 109	49 403	47 961	53 206	50 764	52 675	52 717	41 566
2.3. Pénzügyi derivatívák	1 905	2 276	2 142	2 175	2 533	3 715	3 886	3 128	4 490
2.4. Egyéb befektetések	33 970	37 903	39 637	41 598	41 957	44 998	47 349	51 934	61 528
3. Nettó tartozás (2-1)	96 639	102 995	102 819	102 956	108 050	106 332	112 407	111 442	105 438
Memorandum: /***									
4. Bruttó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	70 724	75 366	77 051	79 157	79 143	81 983	86 487	92 406	97 048
4.1. Államháztartás és MNB	32 276	33 063	33 045	33 415	33 167	32 282	33 661	34 905	38 319
4.2. Magánszektor	38 448	42 303	44 006	45 743	45 976	49 701	52 826	57 501	58 729
5. Nettó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	33 027	36 865	39 021	40 421	45 691	47 144	48 989	51 731	53 975
5.1. Államháztartás és MNB	14 777	15 462	15 888	16 266	15 976	14 531	15 343	16 483	13 480
5.2. Magánszektor	18 250	21 403	23 133	24 155	29 715	32 613	33 646	35 248	40 494

* a befektetés iránya szerinti bontásból a követelések illetve tartozások külön csoportosítva

** az új adatgyűjtési rendszerből származó nyitó állományok, a módszertani változás publikált adatokra gyakorolt hatása részletesen a 2008. első negyedévi statisztikai közlemény 2. mellékletében olvasható.

*** Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

4. ábra
Magyarország nettó adósságállománya (FDI egyéb tőke nélkül)*, 2002-2008

/ * Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően – a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák. A 2009. első negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint a 2008 I-IV. negyedéves adatok revízióját 2009. június 30-án teszi közzé az MNB.

Részletes táblázatok: [Fizetési mérleg](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani megjegyzések](#)

Grafikon készlet: [Grafikonok](#)

[Kérdések-válaszok](#)

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. Az MNB a nemzetközi szabványoknak megfelelően előállított statisztikai adatokat a felhasználók számára rendszeresen elérhetővé teszi. A gazdasági folyamatok mélyreható elemzését a Magyar Nemzeti Bank által rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványai tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu-n megtalálhatók.